

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของสำนักงานเทศบาลตำบลแวง อําเภอแวง จังหวัดราชบุรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริตคือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารเทศบาลตำบลแวง และเป็นเจตจำนงของเทศบาลตำบลแวง ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องด้านการทุจริตในภาครัฐ

เทศบาลตำบลแวง เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงานเทศบาลตำบลแวงเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ โดยคัดเลือกกระบวนการ ตามกรอบการประเมิน ความเสี่ยง การทุจริตใน ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการ กิจกรรม แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจเกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลแวง และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สารบัญ

หน้า

๑.วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๒.การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่าง	๑
๓.กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๔.องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
๕.ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๖.ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	
๑.การระบุความเสี่ยง(Risk Identification)	๓
๒.การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๔
๓.เมตริกส์ระดับความเสี่ยง(Risk Level matrix)	๔
๔.การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-control MatriX Assessment)	๖
๕.แผนบริหารความเสี่ยง	๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

เทศบาลตำบลแวง

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตการออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโดยอุบัติ ที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรอื่น ที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต เชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำางานในลักษณะที่ทุกภาระงานที่ต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของการรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง(ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทานเป็นลักษณะ Pre-Decision

๓. ครอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ครอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กรตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๗๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการความคุ้มภัยใน

หลักการที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบทекโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

หลักการที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การความควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม
ทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present&Function (มีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้) ออกห้างานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมในประสิทธิผล

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัย ที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/incentive หรือแรงกดดันหรือจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพควบคุม กำกับควบคุมภายในองค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำการตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

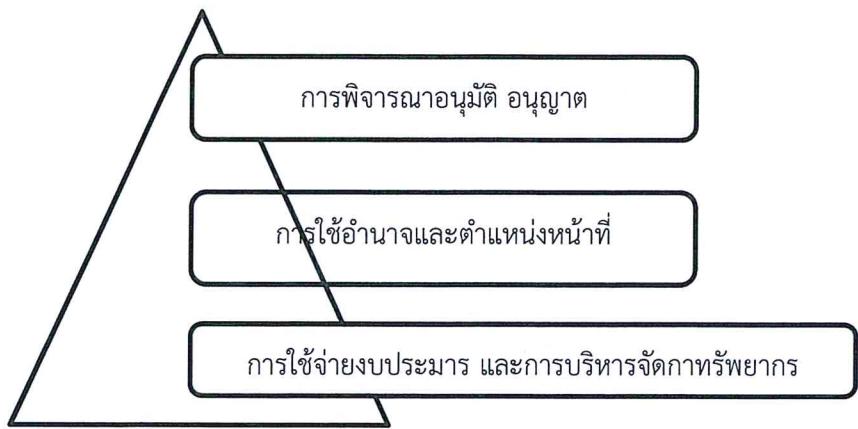

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้านดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีการกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยการความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดปร่วงสื่อของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดปร่วงสื่อของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

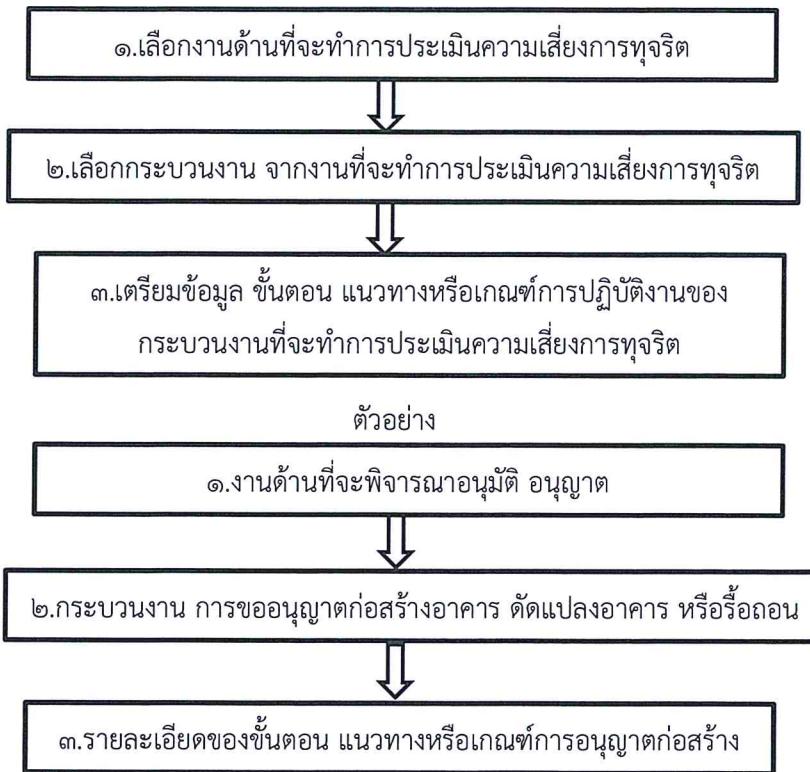

๙. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอน ดังนี้

- (๑) การระบุความเสี่ยง
- (๒) การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
- (๓) เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
- (๔) แผนการบริหารความเสี่ยง
- (๕) แผนการบริหารความเสี่ยง
- (๖) การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
- (๗.) การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
- (๘) การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
- (๙) การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอน : ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการจากภารกิจในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน ซึ่งมีมีอันได้จำแนกของเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไว้ ๓ ด้าน ดังนี้ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรด়ร์งใช้งานการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปรด়ร়งใช้งานการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ เมื่อคัดเลือกได้แล้ว ให้ทำการคัดเลือกกระบวนการของประเภทด้านนั้นๆ โดยเฉพาะการดูแลงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และการจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทางหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นให้ลงมือทำการตามขั้นการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตัวอย่างในการประเมินความเสี่ยงในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

เทศบาลตำบลแวง

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของเทศบาลตำบลแวง ครอบคลุมทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรด়ร์สของ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรด়ร์สของ การใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor) ของเทศบาลตำบลแวง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต -เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในการพิจารณาตรวจสอบ อนุมัติ อนุญาต ปลูกสร้างสิ่งล่วงหล้า นำ	-	✓
๒	ความเสี่ยงการการทุจริตในความโปรด়ร์สของ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ -ความโปรด়ร์สในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินผล การปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้นเงินเดือน ความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย เป็นต้น ไม่เป็นธรรม	-	✓
๓	ความเสี่ยงการการทุจริตในความโปรด়רสของ การใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ -เบิกเงินราชการค่าทำงานนอกเวลาเป็นเทจ	-	✓

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแล

สถานะสีส้ม: ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร) ของเทศบาลตำบลแวง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในการพิจารณาตรวจสอบ อนุมัติ อนุญาต ปลูกสร้างสิ่งล่วงถ่ายลำนำ		✓		
๒	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่นการประเมินผล การปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้นเงินเดือนความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย เป็นต้น ไม่เป็นธรรม		✓		
๓	เบิกเงินราชการค่าทำงานนอกเวลาเป็นเท็จ		✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง
ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตรเครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตรเครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่ไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมตริกส์ระดับความเสี่ยง(Risk level matrix) ของเทศบาลตำบลแวง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยงจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความ รุนแรงระวัง ๓ ๒ ๑	ความเสี่ยง จำเป็นxรุนแรง
๑	เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในการการ พิจารณาตรวจสอบ อนุมัติ อนุญาต ปลูกสร้าง สิ่งล่วงล้ำลำนำ	๓	๓	๙
๒	ความໂປ່ງໃສໃນการบริหารงานบุคคล เช่นการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้น เงินเดือน ความดีความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวิจัย เป็นต้น ไม่ เป็นธรรม	๒	๓	๖
๓	เบิกเงินราชการค่าทำงานนอกเวลาเป็นเท็จ	๑	๒	๒

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังของเทศบาลตำบลแวง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUDT	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในการการ พิจารณาตรวจสอบ อนุมัติ อนุญาต ปลูกสร้าง สิ่งล่วงล้ำลำนำ	๓	-
๒	ความໂປ່ງໃສໃນการบริหารงานบุคคล เช่นการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้น เงินเดือน ความดีความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวิจัย เป็นต้น ไม่ เป็นธรรม	๒	-
๓	เบิกเงินราชการค่าทำงานนอกเวลาเป็นเท็จ	-	๑

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังเทศบาลตำบลแวง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในการการพิจารณาตรวจสอบ อนุมัติ อนุญาต ปลูกสร้าง สิ่งล่วงล้ำลำน้ำ			/
ความໂປ່ງໃສในการบริหารงานบุคคล เช่นการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้นเงินเดือน ความดีความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวิจัย เป็นต้น ไม่เป็นธรรม			/
เบิกเงินราชการค่าทำงานนอกเวลาเป็นเท็จ		/	

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน ผลงาน องค์กร ไม่มี ผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง เทศบาลตำบลแวง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ระดับความเสี่ยง ระดับต่ำ	ระดับความเสี่ยงระดับ ปานกลาง	ระดับความเสี่ยง ระดับสูง
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในการการพิจารณาตรวจสอบ อนุมัติ อนุญาต ปลูกสร้าง สิ่งล่วงล้ำลำน้ำ	ดี			/
ความໂປ່ງໃສในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้นเงินเดือน ความดีความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวิจัย เป็นต้น ไม่เป็นธรรม	พอใช้		/	
เบิกเงินราชการค่าทำงานนอกเวลาเป็นเท็จ	ดี	/		

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงมาจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป ตามลำดับความรุนแรง หากไม่พบความเสี่ยงในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต